

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

Studijní text ke zvláštní části úřednické zkoušky pro
státní obor služby

Cestovní ruch

Praha 2015

1. Vysvětlete pojem a význam „Satelitní účet cestovního ruchu ČR“ (TSA ČR).

V rámci přípravy na tuto otázku se zaměřte na to, k jakému účelu tento nástroj slouží v rámci ekonomiky České republiky, a vymezení jeho vztahu k celému národnímu hospodářství. Jaký je význam TSA na mezinárodní úrovni a které významné mezinárodní organizace jej podporují. Uveďte, kdo tento nástroj za ČR vytváří.

Co tvoří základ TSA ČR a které hlavní makroekonomické ukazatele jsou jím naplňovány? Jaké znáte další ukazatele výkonnosti cestovního ruchu? Při jejich výčtu se zaměřte na Český statistický úřad, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR a Českou národní banku.

Informační zdroje:

- https://www.czso.cz/documents/10180/23173189/metod_tsa.pdf/0210f0d0-778a-4229-84ac-442a415e3149?version=1.0
- Tourism Satellite Account: Recommended Methodological Framework
- European Implementation Manual on Tourism Satellite Account

2. Jaké jsou zdroje financování cestovního ruchu v minulém a současném období?

V rámci otázky je očekáváno, že pohovoříte o nejvýznamnějších národních a evropských zdrojích financování rozvoje cestovního ruchu za aktuální programovací období – příklady dotačních programů a jejich zaměření, oblasti podpory, možní příjemci, způsoby a typ financování atp. Uchazeč by měl mít povědomí o minulém programovacím období a měl by znát zákon, který upravuje poskytování dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu. Doporučujeme znát odpovědi na otázky jako: Je na peněžní prostředky státního rozpočtu právní nárok?, Je rozpočtový rok shodný s kalendářním rokem? Znáte nějaký proces poskytování podpory – dotací, popište jej. Subjekty, které mohou poskytovat dotace.

Informační zdroje:

- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů
- www.mmr.cz/ dotace a programy
- <http://www.strukturalni-fondy.cz>
- Státní politika vůči nestátním neziskovým organizacím na léta 2015-2020
- Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2014-2020 (popř. předchozí)
- Akční plán ke koncepci státní politiky cestovního ruchu v ČR 2014-2020

3. Vysvětlete pojem veřejná podpora.

V rámci otázky by měla být definována „veřejná podpora“ (dle č. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie). Zamyslete se, proč je veřejná podpora řešena. Doporučujeme seznámit se s právními výjimkami, které poskytnutí veřejné podpory umožňují (např. podpora de minimis, bloková výjimka, regionální podpory). Který subjekt v ČR se problematikou veřejné podpory zabývá? Dále doporučujeme zaměřit se na princip podpory de minimis, pojem „jeden podnik“ ve vztahu k veřejné podpoře a centrální registr de minimis - kde ho najdeme, kdo ho vede a proč.

Informační zdroje:

- www.uohs.cz / <http://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora.html>
- Nařízení Komise (EU) č. 1407/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis (zveřejněné v Úředním věstníku EU L 352/1 dne 24. 12. 2013)
- Zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje, ve znění pozdějších předpisů

4. Vyjmenujte mezinárodní organizace a uskupení, jejichž členem je Česká republika – oblast cestovního ruchu.

V rámci této otázky by měl uchazeč jmenovat hlavní mezinárodní organizace a uskupení působící v oblasti cestovního ruchu, uvést počet členských zemí, hlavní priority a nejdůležitější organizované akce. Dále by měl uchazeč vědět co je hlavním náplní Karpatské úmluvy. Měl by také jmenovat alespoň dva nejvýznamnější domácí a zahraniční veletrhy cestovního ruchu a uvést jejich zaměření.

Informační zdroje:

- ZELENKA, J., PÁSKOVÁ, M. Výkladový slovník cestovního ruchu - kompletně přepracované a doplněné 2. vydání. Linde. 2012.
- Cestovní ruch v České republice (ročenka cestovního ruchu).
- www.mmr.cz

5. Vyjmenujte nějaké profesní organizace poskytující služby široké veřejnosti z oblasti cestovního ruchu? Charakterizujte činnost nejméně 3 vybraných.

V rámci této otázky by měly být jmenovány alespoň tři profesní organizace a stručná charakteristika jejich zaměření. Dále by měl být uchazeč vyzván, aby pohovořil o státní dotační politice vůči nestátním neziskovým organizacím v oblasti cestovního ruchu. Mělo by i zaznít, která organizace celorepublikově zajišťuje značení turistických tras a je garantem metodiky jednotného turistického značení.

Informační zdroje:

- PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ. Ekonomika turismu: turismus České republiky. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2014, 262 s. ISBN 978-80-247-3643-3.
- ZELENKA, J., PÁSKOVÁ, M. Výkladový slovník cestovního ruchu - kompletně přepracované a doplněné 2. vydání. Linde. 2012.
- <http://www.vlada.cz/cz/pracovni-a-poradni-organy-vlady/rnno/prostredky-z-evropskych-fondu/financni-prostredky-z-evropskych-fondu-pro-nno-26332/>
- www.mmr.cz

6. Jaká je základní charakteristika pojmu „cestovní ruch“ – definice pojmu? Jaké je postavení cestovního ruchu v národním hospodářství?

V rámci této otázky by měly být vyjmenovány základní formy cestovního ruchu. Uchazeč by měl být schopen definovat udržitelný cestovní ruch, vyjmenovat jeho pilíře a formy a jaké jsou předpoklady rozvoje udržitelného cestovního ruchu na regionální úrovni. Dále by měl znát podíl cestovního ruchu na HDP, zaměstnanosti a vliv CR na platební bilanci (přibližný dlouhodobý údaj).

Informační zdroje:

- Dobrá praxe v udržitelnosti cestovního ruchu: recenzovaný sborník. 5. ročník konference s mezinárodní účastí: Hradec Králové. Hradec Králové: Gaudeamus, 2015.
- PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ. Ekonomika turismu: turismus České republiky. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2014, 262 s. ISBN 978-80-247-3643-3.
- ZELENKA, J., PÁSKOVÁ, M. Výkladový slovník cestovního ruchu - kompletně přepracované a doplněné 2. vydání. Linde. 2012.
- ZELENKA, Josef. Udržitelný cestovní ruch: management cestovního ruchu v chráněných územích. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2013, 327 s. Recenzované monografie. ISBN 978-80-7435-244-7.
- Agroturistika v České republice: dovolená na venkově. Vyd. 1. Praha: Novela bohemia, 2012, 280 s. ISBN 978-80-87683-03-3.
- Cestovní ruch v České republice (ročenka cestovního ruchu).

7. UNESCO – vysvětlete pojem a jmenujte, co do UNESCO patří – v rámci ČR (památky UNESCO – hmotné i nehmotné).

V rámci této otázky by mělo být definováno co je památka UNESCO, rozdělení na hmotné a nehmotné památky a vyjmenování památek UNESCO v ČR. Dále by mělo zaznít, které organizace se zabývají problematikou a propagací UNESCO v ČR. Uchazeč by měl také zmínit, jaké jsou podmínky pro rozvoj kulturního cestovního ruchu.

Informační zdroje:

- Marketingová strategie cestovního ruchu 2013-2020.
- Marketingová koncepce cestovního ruchu ČR 2013-2020.
- www.czechtourism.com
- ZELENKA, J., PÁSKOVÁ, M. Výkladový slovník cestovního ruchu - kompletně přepracované a doplněné 2. vydání. Linde. 2012.

8. Jaké jsou základní strategické dokumenty v oblasti cestovního ruchu?

V rámci této otázky by měl uchazeč uvést, jaké základní strategické dokumenty v oblasti cestovního ruchu zná. Dále by měl uchazeč přibližně vědět, kdy byly schváleny nebo na jaké období byly vypracovány a jaké jsou hlavní cíle a priority. Uchazeč by měl vědět, jaké jsou nástroje implementace strategických dokumentů a jakým způsobem je vyhodnocována implementace politiky ČR.

Informační zdroje:

- PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ. Ekonomika turismu: turismus České republiky. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2014, 262 s. ISBN 978-80-247-3643-3.
- Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR.
- Akční plán ke koncepci státní politiky cestovního ruchu v ČR.
- Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020.
- Marketingová koncepce cestovního ruchu ČR 2013-2020.
- Marketingová strategie cestovního ruchu 2013-2020.
- www.databaze-strategie.cz
- www.mmr.cz /aktuální dokumenty

9. Jmenujte organizaci zabezpečující marketingovou a propagační činnost ČR na národní úrovni a vyjmenujte základní oblasti činností.

V rámci této otázky by měl uchazeč jmenovat a pohovořit o organizaci, která se zaměřuje na marketing a propagaci ČR na národní úrovni. Dále by měl vyjmenovat hlavní produkty cestovního ruchu v ČR a znát názvy webových portálů zaměřených na cestovní ruch, pohovořit o nich.

Informační zdroje:

- PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ. Ekonomika turismu: turismus České republiky. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2014, 262 s. ISBN 978-80-247-3643-3.
- ZELENKA, J., PÁSKOVÁ, M. Výkladový slovník cestovního ruchu - kompletně přepracované a doplněné 2. vydání. Linde. 2012.
- <http://www.czechtourism.cz/>

10. Uveďte, jaké právní předpisy upravují podmínky podnikání pro CK/CA v oblasti cestovního ruchu. Vyjmenujte podmínky pro provozování CK a provozování CA, definujte mezi nimi rozdíl.

V rámci této otázky vyjmenujte právní předpisy upravující podnikání CK a CA, uveďte definice pojmů v nich upravených, na příkladech uveďte odlišnosti jednotlivých služeb cestovního ruchu, úlohu ministerstva a živnostenských úřadů a dalších orgánů před zahájením podnikání v cestovním ruchu a v průběhu podnikání.

Informační zdroje:

- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
- Zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

11. Na jaké tři základní druhy lze cestovní ruch rozdělit z pohledu místa realizace (přechodu hranic)? Popiš jednotlivé druhy a jejich přínosy pro národní hospodářství?

V rámci odpovědi na tuto otázku vyjmenujte tři druhy cestovního ruchu, které je možné definovat z pohledu území státu při přechodu hranic. (např. jak se nazývá forma cestovního ruchu, kdy se z ČR cestuje do zahraničí, cestuje se přes území ČR do další země, cestuje ze zahraničí do ČR). Který z těchto druhů cestovního ruchu má největší přínos pro národní hospodářství a proč, uveďte, čím se tento přínos vyjadřuje a kdo shromažďuje tyto informace – zdroj. Vysvětlete pojem saldo platební bilance za cestovní ruch.

Informační zdroje:

- PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ. Ekonomika turismu: turismus České republiky. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2014, 262 s. ISBN 978-80-247-3643-3.
- PALATKOVÁ, Monika. Mezinárodní turismus: analýza pozice turismu ve světové ekonomice, změny mezinárodního turismu v důsledku globálních změn, evropská integrace a mezinárodní turismus. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2014, 251 s. ISBN 978-80-247-4862-7.
- ZELENKA, J., PÁSKOVÁ, M. Výkladový slovník cestovního ruchu - kompletně přepracované a doplněné 2. vydání. Linde. 2012.

12. Definujte pojem „zákazník“. Vyjmenujte právní předpisy, které vymezují vztah zákazníka versus CK. Definujte úlohu MMR v rámci řešení stížností klientů CK/CA nebo pojišťoven.

V rámci této otázky definujte pojem zákazník, uveďte kdo je provozovatelem služby cestovního ruchu, jaký je vztah mezi zákazníkem a provozovatelem služby cestovního ruchu, kdo provádí dozor nad CK/CA/pojišťovnamí, kdo, proč a jaké sankce může udělit.

Informační zdroje:

- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
- Zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

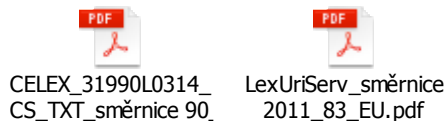
- Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

13. Kdy byla přijata evropská směrnice o souborných službách pro cesty, pobyty a zájezdy a kdy/jak byla implementována do národní legislativy? Z jakých důvodů Evropská komise přistoupila k revizi stávající směrnice?

V rámci odpovědi na tuto otázku se prosím zaměřte na to, co je obsahem směrnice 90/314 EHS, jak se tato směrnice implementovala do národní legislativy, jaký zákon z ní vznikl a kdy. Dále pak uveďte co je obsahem daného zákona. Uveďte příklady z praxe, které souvisejí s tímto zákonem s ohledem na poskytování zájezdů od cestovních kancelářích. Vyjmenujte, jaké jsou zásadní rozdíly mezi směrnicí 90/314/EHS, co tato směrnice především posiluje a co nového má přinést (s ohledem na spotřebitele).

Informační zdroje:

- <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:31990L0314>

- Zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb.,
- občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

14. Jaká je organizační a řídicí struktura cestovního ruchu ČR, kompetence orgánů na jednotlivých úrovních, činnost profesních sdružení v oblasti cestovního ruchu

V rámci odpovědi na tuto otázku se zaměřte na vyjmenování subjektu / subjektů odpovědných za rozvoj cestovního ruchu. Uveďte legislativní i nelegislativní dokumenty upravující kompetence subjektů cestovního ruchu. Popište organizační strukturu cestovního ruchu, jaké základní druhy organizační struktury rozeznáváme, na kolik základních úrovní se organizační struktura člení, uveďte příklad konkrétního subjektu pro danou úroveň organizační struktury.

Vyjmenujte nejdůležitější profesní organizace působící v ČR, popište jejich zaměření a činnost.

Informační zdroje:

- Kompetenční zákon (2/1969 Sb.), zákon o krajích (122/2000 Sb.), zákon o obcích (128/2000 Sb.), zákon o hlavním městě Praze (131/2000 Sb.)
- Koncepce státní politiky cestovního ruchu ČR na období 2007 – 2013, Zpráva o plnění Koncepce státní politiky ČR za období 2013 – 2015 a 2007 – 2015
- Koncepce státní politiky cestovního ruchu ČR na období 2014 – 2020, Akční plán ke Koncepti státní politiky cestovního ruchu ČR 2014 – 2020 na období 2015 – 2016

- Cestovní ruch v ČR 2013 (ročenka MMR)
- www.mmr.cz/cestovni_ruch

15. Charakterizujte Akční plán ke Koncepci státní politiky cestovního ruchu.

V rámci této otázky by měl uchazeč vědět, s jakým strategickým dokumentem souvisí zpracování Akčního plánu. Dále by měl uvést, na jak dlouhé období bývá vypracováván a na jaké období je vypracován současný Akční plán. Uchazeč by měl vyjmenovat opatření / aktivity aktuálního Akčního plánu.

Informační zdroje:

- PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ. Ekonomika turismu: turismus České republiky. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2014, 262 s. ISBN 978-80-247-3643-3.
- Akční plán ke koncepci státní politiky cestovního ruchu v ČR.
- www.databaze-strategie.cz

16. Jaké normy upravují kvalitu služeb a produktů v cestovním ruchu? Které konkrétně a v jaké oblasti a co upravují (ISO, NPK, ČSN, ČSKS).

V rámci této otázky by měl uchazeč pohovořit o normách ISO a ČSN. Dále by měl vědět, co je to Český systém kvality služeb, na základě čeho vznikl, a jakého projektu je výstupem. V rámci otázky je vhodné zmínit i účel a přínosy certifikace v cestovním ruchu (přínosy pro spotřebitele, pro podnikatele, pro odvětví cestovního ruchu).

Informační zdroje

- www.csks.cz
- PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ. Ekonomika turismu: turismus České republiky. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2014, 262 s. ISBN 978-80-247-3643-3.
- <http://www.unmz.cz/urad/co-je-to-technicka-norma->
- <http://www.npj.cz/cz/splecenska-opovednost-organizaci/>
- www.npj.cz

17. Jaké jsou nástroje nebo způsoby k posílení bilaterální spolupráce s konkrétní zemí v oblasti mezinárodní spolupráce v případě zájmu obou stran?

V rámci této otázky by mělo být zmíněno uzavírání mezinárodních smluv a memorand o spolupráci, účast na pracovních skupinách vyplývajících z těchto smluv, účast na meziřesortních pracovních skupinách a bilaterálních jednáních. Uchazeč by měl zmínit s kolika zeměmi má MMR podepsanou spolupráci v oblasti CR a vyjmenovat alespoň dvě meziřesortní pracovní skupiny organizované MPO nebo MZV, kterých je MMR členem.

Informační zdroje

- Cestovní ruch v České republice (ročenka cestovního ruchu).
- <http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Mezinarodni-spoluprace/Uzavrene-mezinarodni-smlouvy-v-oblasti-cestovniho>
- <http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Mezinarodni-spoluprace/Ucast-v-mezivladnich-komisich>

18. Popište formy šetrné turistiky

V odpovědi na tuto otázku vyjmenujte nejvýznamnější formy ekologicky šetrné turistiky v ČR a definujte pojem udržitelný cestovní ruch. Rozvedte pojmy ekoturistika a agroturistika, a zdůvodněte, zda a jaké má ČR předpoklady pro rozvoj šetrné turistiky. Vysvětlete termín „geopark“ a uveďte příklady geoparků v ČR. V rámci otázky se doporučuje zmínit ekoznačky/certifikační programy pro služby a produkty v cestovním ruchu. Čím jsou charakteristické výrobky označené certifikátem „Regionální produkt“, zmínit přínosy certifikace pro odvětví cestovního ruchu. S tématem šetrná turistika souvisí i rozvoj cykloturistiky. Můžete pohovořit o cykloturistice v ČR, o projektu EuroVelo, vysvětlit jeho hlavní principy a uvést alespoň 1 příklad trasy procházející ČR. Kdo je v ČR garantem značení sítě cyklotras. Popište hlavní myšlenku stezek Greenways a jmenujte min. jeden příklad v ČR. Znáte nějaký certifikační program v oblasti cykloturistiky?

Informační zdroje

- ZELENKA, Josef. Udržitelný cestovní ruch: management cestovního ruchu v chráněných územích. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2013, 327 s. Recenzované monografie. ISBN 978-80-7435-244-7.
- ZELENKA, Josef. Metodiky národních geoparků. Vyd. 1. Chrudim: Vodní zdroje Chrudim, 2014, 159 s. ISBN 978-80-87883-10-5.
- ZELENKA, J., PÁSKOVÁ, M. Výkladový slovník cestovního ruchu - kompletně přepracované a doplněné 2. vydání. Linde. 2012.
- Agroturistika v České republice: dovolená na venkově. Vyd. 1. Praha: Novela bohemica, 2012, 280 s. ISBN 978-80-87683-03-3.
- Dobrá praxe v udržitelnosti cestovního ruchu: recenzovaný sborník. 5. ročník konference s mezinárodní účastí: Hradec Králové. Hradec Králové: Gaudeamus, 2015.
- www.cenia.cz
- Destinační management a vytváření produktů v ČR. Kolektiv autorů. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Praha. 2006
- www.ceskojede.cz

19. Jak právní předpisy upravují základní podmínky pro provozování průvodcovské činnosti? Jak se dělí průvodcovská činnost dle obsahových náplní? Vymezte a popište rozdíly.

V rámci této otázky vyjmenujte hlavní právní předpis upravující provozování průvodcovských činností, která nařízení a co upravují. Jaké jsou rozdíly mezi jednotlivými průvodcovskými činnostmi, jaké vzdělání je třeba k provozování té které průvodcovské živnosti. Je tato činnost zastřešena nějakou profesní asociací, a kterou.

Zdroje

- Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů.
- Nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností
- Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů
- <http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Autorizace-osob-v-oblasti-dalsiho-vzdelavani>

20. Vyjmenujte hlavní pilíře/priority rozvoje cestovního ruchu, od kterých se vyvíjí aktivity Poradního výboru pro cestovní ruch Evropské komise.

V rámci této otázky by měly být zmíněny cíle Evropské komise týkající se politiky evropského cestovního ruchu. Uchazeč by měl zmínit hlavní aktivity Poradního výboru pro cestovní ruch, a jaké jsou hlavní priority v oblasti cestovního ruchu pro region Evropa. V odpovědi by mělo zaznít i do jakých aktivit je zapojena ČR.

Informační zdroje

- Cestovní ruch v České republice (ročenka cestovního ruchu).
- <http://www.europarl.europa.eu/portal/cs>
- http://ec.europa.eu/index_cs.htm + související dokumenty
- www.mmr.cz – aktuální dokumenty